

Synet

Et ungdomsdigt af Grundtvig

Da Grundtvig i maj 1808 havde truffet den unge historiker Christian Molbech og foræret ham et eksemplar af sin nysudkomne første bog - "Maskeradeballet i Dannemark 1808" med undertitlen "Et Syn" - fremkaldte denne gave et meget personligt brev fra Molbech, hvortil vi kun kender et udkast, der er trykt i brevvekslingen mellem de to mænd, udgivet 1888 af Ludvig Schrøder. Grundtvig besvarede dette brev med en lige så oprigtig selvkarakteristisk og vedlagde, som han skriver, "et par Vers, Fragmenter af mit indre Livs Historie, der som tro Præg af min Individualitet have ligesaameget og ligesaalidet Værd som den. Hvorfor jeg valgte netop disse, vil Indholden strax sige Dem." De er alle trykt i tillægget til brevvekslingen, men har ikke siden været genoptrykt.

Det første af disse seks digte, som er dateret 14. maj 1804, er et fødselsdagsdigt til Grundtvigs eneste søster *Ulrike Eleonore*, som døde halvandet år senere. Derpå følger et nytårsdigt til hans ældste broder Otto fra 1805, og derefter tre digte til Constance Leth, hvem han kalder Laura, et "med en Fiol", et "med en Rose" og et med overskriften "Afskeden". Det 6. og sidste digt, som genoptrykkes her, skildrer en vision af hans søster, der opfordrer ham til, i bogstavelig forstand, at kaste sin kærlighed over på den nordiske mytologi.

Digtet optrykkes her efter manuskriptet i Ny kgl. Samling 3091 4°. Førstetrykket i "Christian Molbech og Nikolai Fredrik Severin Grundtvig. En Brevvexling" afviger ikke fra originalmanuskriptet undtagen ved et tilføjet komma eller punktum hist og her. - Ordet *Ifing*, i digtets sidste linie, er navnet på grænsefloden mellem aser og jætter.

Synet

Ene jeg i Midnatstimen sad,
 Mellem gamle Nordens Skygger Ene,
 Stirrende paa Eddas dunkle Kvad
 Og paa Brynhilds røde Bautastene
 Stjernelysets matte Skin
 Svandt som slukt af Stormens Aande
 Og for mig var Stormens Hvin
 Genlyd af Brynhildes Vaande

Underlig lænked det Eviges Haand
 Tidernes glatte, elektriske Ringe
 Fjerne, dog Eet med iboende Aand,
 Rörte, i samlede Toner de klinge
 Jeg tyed til Heltenes glimrende Old
 At glemme mig selv og mit blødende Hjerte
 Men Heltenes Fryd jeg beskuede kold,
 Og fölte mig knuset af Heltenes Smerte
 Jeg tændtes af Brynhilds fortærende Lue
 Der sögte sin Svale i rygende Blod
 Men voxte og slog imod Himmelens Bue
 Da Fængslet oplöstes i gloende Flod.

Trindt mig var Stille
 Selv var jeg stille
 Omknuget af Furiers Belte
 Min Kraft var vegen
 Og ej min egen
 Jeg var i fjendtlige Magters Vold.
 De havde grebet
 Brudt Væsnets Ror
 Af Bölgen drevet
 Mod Fjeld jeg foer.
 Ufölsom skued
 Jeg egen Gang

Det Fjeld, som trued
 Med Undergang
 De Sener spændtes til bitter Smil
 Jeg haanlig spurgte: kan Smertens Pil
 Hvis Gift sig trængte til Hjertets Rod
 Udfare, lukke den dybe Vunde,
 Udsuge Giften, thi da först kunde
 Den atter raadne det ferske Blod
 Ja, kan vel Den
 Som er Intet, end
 Tilintetgöres?

Han kan - Saa löde
 I Nattens Øde
 Bekendte Toner
 Som gennembæved
 Mit Væsens Alt.
 Sig Øjet hæved,
 En hvid Gestalt
 Imod mig svæved
 Med lette Fjed
 Sorg var i Øjet, men salig Glæde
 Dog straaled frem gennem Sorgens Klæde
 Med kærlig Alvor Den mig beskued
 Og löfted mod mig sin blege Haand
 Min Sjel var styrket, ej mer jeg grued
 Det var min Söster, den Huldes Aand
 En Taare svaled mit hede Öje,
 Min Kraft opvaagned af lange Blund,
 Min Haand sig vilde til Haanden föje
 Som sidst jeg trykked i Dödens Stund.
 Jeg fatted Luften, jeg foer tilbage
 Og Læben aabnede sig til Klage,
 Da talte Aanden med dæmpet Röst.

Stöv har endt
 Vandringen i Jordens Sköd.
 Kærlighed, i Stövet tændt,
 Luttres til en hellig Glöd

Jeg saa Dig lide
 Gaa Sorgens Vej
 Jeg saa Dig stride
 Og frygted ej

Jeg saa Dig blegne
 Ved Kampens Syn
 Jeg saa Dig segne
 For Smertens Lyn

Jeg skælved. Jeg bad
 Bönhörtes, og glad
 Jeg daled ned
 At skænke Dig Fred.

Jeg
 Saa kom Du at vinke mig hist til det Höje,
 Saa kom Du at skænke mig Gravenes Ro,
 Thi Död er mit Liv. For mit jordiske Öje
 Fortvivlelsens giftige Urter kun gro.

Aanden
 Du spotter den Evige - Ti!

Jeg
 Saa spotted og Jorden som Ploven oprev
 Med hvæssede Staal for de nyskaarne Render,
 Ej selv den tilbage i Furen sig drev,
 Men bied paa Harvens de söndrende Tænder

Aanden
 Af Jord blev Manden og Du er Jord,
 Men Jord, belivet af Herrens Aande
 Det Döde viger for Livets Spor
 Men Livet voxer i Stridens Vaande

Jeg
 De lette Draaber hule haarden Steen
 Som Staalet selv at trodse endog voved

De tunge Draaber falde paa mit Hoved
Og huled Marven ud af mine Been

Aanden

Udhultes Stenen, hvis den kunde
Sig svinge over Draabens Hjem?

Jeg

Men kunde den sig did opsvinge
Naar Storme knækked spæde Vinge
Som voxed af dens Indre frem?

Aanden

Ej for i Ordspil Dig af öve
Ej for mit Vid og dit at prøve
Jeg steg fra Glædens Bolig ned.
Jag Nattens Skygger fra dit Öje,
Besku det Evige, det Höje!
Og Du skal nyde Sjelefred.

Jeg

Ja, var jeg Aand som Du, og kunde
Det gaadefulde Liv udgrunde
Beskue ham som er og var,
Men Vi i Spejlet kun beskue
Og naar det brydes, maa Vi grue.

Aanden

Og hvem kan Spejlet sönderbryde
Hvor Rummet, Tiden sammenflyde
Til een afbildende Gestalt

Jeg

Ja, Du er viis, jeg er en Daare
Hvad jeg kan sige, veed Du Alt
Men see den salte, tunge Taare
Som furer, huler blege Kind!
Den vælter ud fra Hjertets Kilde,

Og Intet kan min Kval formilde
Saalænge jeg er her paa Jord

Jeg saa en Kvinde - Solens Fader
Omsvøbte Hende med sin Glands
I Hende Blomsters Myriader
Sig havde flettet til en Krands
Af Andagt luede mit Hjerte,
Af andagtsfulde Kærlighed

Ej mer paa Jorden jeg begærte
End evig taus at knæle ned.
Ej maa jeg knæle - Spejlet brödes,
Og Billedet kan ej genfödes

Aanden
Naar Solen staar paa Himlens Blaa
Og spejler sig i brede Strande
Mon Du da ej dens Billed saa
Om fyldte bleve Bækkens Vande?

Jeg
Jeg saa det - men -

Aanden
Og dog Du tror at Solens Fader
Imellem Draabers Myriader
Kun i den ene spejled sig!

Jeg
Kun spejled sig i *den* for *mig*
Jeg stirrer fast paa hver en Kilde
Omfatte jeg saa gerne vilde
Hvert Straalebilled som jeg seer;
Men Solen frem paa Himlen iler
Paa mørke Bølge Öjet hviler,
Og Billedet er ikke meer.

Aanden

Fordi Du Synet selv forvirrer
Fordi Du kun ufølsom stirrer.

Jeg

O! kan Man *have følt* og *føle*?
Og steeg vel een harmonisk Lyd
Fra Harpens eengang brystne Stræng

Aanden

Du stirred med forborgen Fryd
Paa gamle Nord saa fast og længe
Hold op at stirre, vov at se
Den Stores Billed varigt stande
I Ifings aldrig frosne Vande!